

FREDAGSPOSTEN 20.5.2022

Redaksjon: Styret

Sommeråpent nærmer og arrangeres i år over åtte søndager fra og med 19. juni til og med 7. august. Hovedansvarlig, programleder og ringeansvarlig er i boks for alle søndagene, så forberedelsene går som de skal. Temaene for de åtte søndagene er fastsatt, og 19. juni åpner det som vanlig med gudstjeneste. Deretter blir det veteranmotorsykkeldag 26. juni, før ungdomslagene i Lågendalen, ungdom og oppvekst står på programmet 3. juli. 10. juli er det krigsveteranenes dag, med forsvar og beredskap som tema, og 17. juli blir det veterantraktordag. Den påfølgende søndagen, 24. juli, er det hvalfangerdag, og 31. juli er det åpen gård og barnas dag. Sommeråpent avrundes med markedsdag 7. august. Vi krysser fingrene for godt vær og yrende liv på Bygdetunet denne sommeren!

Arbeidene med Framhuset er nå fullført, og fokus er nå flyttet til å få satt Framhuset innvendig klart til sommersesongen. Rommene skal ryddes, støvsuges, vaskes og settes i stand, og det er to av styremedlemmene, Berit Borg og Torhild Utklev, som står bak. I skrivende stund er de ferdige med de tre stuene.

Årsmøteprotokollen er lagt ut på nettsidene. Den ligger som vedlegg til en artikkel på framsida og kan lastes ned i PDF-format.

Onsdagsturen 25. mai går til Moholt jernverk, hvor Tor Bjørvik vil være guide. Det blir anledning til å komme inn i den gamle forvalterboligen fra 1818, som er bygd av slagstein fra jernverket, og hvor en liten sal i annen etasje er urørt fra jernverkstida. Jernverket er et viktig kulturminne i Siljan kommune, og kommunen valgte kullkjelleren på verket som «tusenårssted» i forbindelse med tusenårskiftet for vel 20 år siden. Det er oppmøte kl. 18 og god plass til parkering. Husk å ta med niste, drikke og noe å sitte på!

Restene av masovnen på Moholt, fotografert av Tor Bjørvik i 2012.

Årets 17. mai-feiring foregikk i strålende vær, men så heldige var man ikke for 60 år siden. 18. mai 1962 rapporterte Østlands-Posten at barnetoget gikk i solskinn, men «så brakket det løs med lyn og torden, regn og haglbyger», etterfulgt av kjølig oppholdsvær resten av dagen. Avisen kunne likevel bringe et oppslag om at det hadde vært stor oppslutning om 17. mai-feiringa i Hvarnes, og at denne på alle måter hadde vært vellykka. Litt kjølig hadde det vært, men man hadde tydeligvis sluppet unna nedbør og tordenvær. Barnetoget med Styrvoll Hornmusikk i spissen hadde gått fra idrettsplassen via Fredheim til Bjerkely, hvor det var pyntet til fest. Lars Nordgård ledet arrangementet, mens kallskapellan Per Konrad Hansen holdt talen for dagen. Videre opptrådte Kvelde blandede kor med sang, det var oppløsning ved Lars og Asta Nordgård, og skolebarna underholdt.

I min barndoms grønne dal hadde Holm og Nordrum to melkeramper. Melkerampen på Holm var staselig, et skikkelig fellesprosjekt, trolig bygd i impregnerte materialer, i hvert fall stolpene. Den var et samlingspunkt for både bønder og barn, med trapp, mellomlanding og en romslig plattting med plass til mange melkespann. Den er borte nå, nytten forsvant på begynnelsen av syttiårene, selv om barn satt der og skrev bilnummer like til det siste.

I sekstiårene var det melkekyr på alle gårdar; Hågan, Holmberget, Derinne, Sjøp, Søstua, Nordstua, Nestua, Heimdal og Nordrum, det var hele 9 melkeleverandører til de to rampene i den lille grenda. Sommer som vinter ble melkespann trillet frem og løftet opp på melkerampen, slik at det ble lettere for melkebilsjåførene til Ole Næss, bl.a. Gunnar Svendsen og Martin Ødegården. Melkespanna tok 20–50 liter, noen var i aluminium, noen i stål. Hver leverandør hadde sitt leverandørnummer på Meieriet, og dette nummeret sto på melkespannene eller «trommertene» som noen kalte dem. Vårt nummer var 492.

I dag er det kun én melkeleverandør igjen i grenda (Kvalevåg på Holmberget), og i hele Larvik inkl. Lardal er det bare 9 melkeleverandører tilbake! Melkeproduksjonen er neppe mindre enn den var den gang, men besetningene er langt større, og den enkelte ku produserer tre ganger så mye melk som min barndoms «Velkommen». En tankbil henter nå melka direkte på brukene, en veldig forenkling for bønder og meieri. (Teksten er ved Reidar Bergene Holm.)

Førrige ukes Fredagsposten avsluttet med et sitat signert sosiologen og forfatteren Niels-Fredrik Nielsen (1945–2005), og her kommer to til – denne gangen fra kjøkkenet:

- Det er plass til mye god mat i et tomt kjøleskap.
- Hver gang han bakte, ble det andre boller.